

THE AIRE CENTRE
Advice on Individual Rights in Europe

**REGIONAL
ANTI-CORRUPTION
INITIATIVE**

Studija slučaja

Kosovo

- Trajno oduzimanje imovine -

Ovaj predmet vezan za trajno oduzimanje imovine pribavljene krivičnim delom primer je efikasnosti primene krivičnog zakonodavstva Republike Kosova, konkretno Krivičnog zakonika (KZ), Zakona o krivičnom postupku (ZKP), Zakona o proširenim nadležnostima za konfiskaciju imovine stečene vršenjem krivičnih dela (ZOI), kao i Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, u svrhu kažnjavanja i sprečavanja sticanja imovine pribavljene krivičnim i protivzakonitim aktivnostima, s posebnim naglaskom na učinioca krivičnih dela, koji je u ovom predmetu poznata ličnost.

Osnovni sud u Prištini je bivšeg sudiju K.P. 28. juna 2018. osudio na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine i šest meseci, novčanu kaznu u iznosu od €5.000 i zabranu vršenja javne funkcije u trajanju od tri godine zbog sledećih krivičnih dela: „usvajanje nezakonitih sudskih odluka“ (član 432 KZ), „zloupotreba ovlašćenja ili službenog položaja“ (član 422 KZ), kao i „pranje novca“ (član 56, st. 1 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma); sud je K.P. oslobodio krivice po optužbi za „utaju poreza“ (član 313, st. 2 u vezi sa stavom 1, KZ).

Drugostepeni sud je potvrdio veći deo ove presude Osnovnog suda u Prištini, osim što je ublažio kaznu optuženom, kog je osudio na kaznu zatvora u trajanju od tri godine i šest meseci i novčanu kaznu u iznosu od €3.000.

Međutim, veće Vrhovnog suda Kosova je na sednici održanoj 15. maja 2018. delimično usvojilo zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podneo advokat K.P. i delimično je preinačilo presudu Osnovnog suda u Prištini i presudu Apelacionog suda, i to samo u pogledu krivičnog dela pranja novca, te je taj deo predmeta vratilo na ponovno razmatranje prvostepenom sudu.

Vrhovni sud je ostatak presude preinačio samo u pogledu izrečene kazne: osudio ga je na kaznu zatvora od 18 meseci za usvajanje nezakonitih sudskih odluka iz člana 432 KZ i na dve godine zatvora za krivično delo zloupotreba ovlašćenja ili službenog položaja, odnosno na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od tri godine i četiri meseca. Vrhovni sud je kaznu zatvora bivšeg sudije K.P. smanjio za dva meseca.

Sudski postupak o kojem je reč sproveden je po optužnici Posebnog tužilaštva Kosova PPS. NR.22/09, podnetoj 29. decembra 2015.

Prema tački 3 optužnice, zbog koje je predmet vraćen na ponovno razmatranje, K.P. je optužen za krivično delo pranja novca.

Prema navodima u optužnici, K.P. je kupio razne nepokretnosti u periodu od 2002. do 2008. budući da je bio svestan da novac, u iznosu od ukupno €1.200.000, predstavlja imovinsku korist pribavljenu krivičnim delom i kako bi sakrio poreklo novca.

U optužnici je navedeno da je K.P. kupio dva stana u Klini, bar, dvospratnu zgradu, dve parcele u Crnoj Gori i stan u prištinskom naselju Ulpiana.

Predmet organizovanog kriminala u kojem je optužen K.P., kao i pet advokata koji su se teretili za krivična dela vezana za korupciju i organizovani kriminal, prosleđen je Posebnom odeljenju Osnovnog suda u Prištini.

Uz bivšeg sudiju, za ta dela su optuženi i advokati Z.M., L.P., I.S., F. M., B. N.; potonja trojica su takođe bili predstavnici osiguravajućih društava.

Oni su se u optužnici Posebnog tužilaštva teretili za krivična dela „organizovanog kriminala“, „usvajanje nezakonitih sudskih odluka“, „zloupotrebu ovlašćenja i službenog položaja“, „prevaru“ i druga krivična dela. Optuženi su za nezakonito pribavljanje imovinske koristi od preko milion evra (€1,2 miliona).

Prva optužnica u ovom predmetu podneta je 12. decembra 2013, a potom je dopunjena 14. novembra 2014, 30. juna 2017. i 14. avgusta 2017.

Prema optužnici, svi optuženi su bili pripadnici organizovane kriminalne grupe koja je delovala u određeno vreme i u određenom prostoru a čije su žrtve bila osiguravajuća društva koja posluju u Republici Kosovu.

Prema optužnici, ovu kriminalnu grupu je formirao, predvodio, nadzirao i kontrolisao bivši sudija iz Kline, K.P.

K.P. je, prema optužnici, sklopio dogovor s članovima kriminalne grupe da izmišljaju sudske predmete, usvajaju nezakonite odluke, krivotvore isprave, iznose netačne činjenice, zloupotrebljavaju službeni položaj ili ovlašćenja i ne poštuju nadležnosti suda. Ovo su činili kako bi nezakonito pribavili ogromne iznose novčanih sredstava a na štetu drugih na što brži i lakši način.

Prema optužnici, K.P. je dogovor o nezakonitom sticanju imovinske koristi sklopio sa advokatima kao što su Z.M. i L.P., koji su se u kriminalnoj hijerarhiji nalazili odmah ispod K.P.

U optužnici se navodi da je Z.M. omogućio K.P. pristup svom bankovnom računu preko kojeg se bavio nezakonitim transakcijama velikih iznosa novca. Potom je postignut dogovor sa predstavnicima osiguravajućih društava, kao što su I.S., F.M. i B.N., da se tokom sudskih rasprava slože sa odlukama K.P. Pored toga, kako je navedeno u optužnici, uspostavljeni su odnosi s lekarima specijalistima, uglavnom ortopedima, poput sad pokojnog dr. B.B.

Prema optužnici, ove aktivnosti su se odvijale od 2004. do 2008. Prema navodima u optužnici, optuženi su njima nezakonito prisvojili i između sebe podelili €1.225.927,93. U optužnici se navodi da sve radnje optuženih sadrže obeležja krivičnog dela organizovanog kriminala.

K.P. je optužen za usvajanje nezakonitih sudskih odluka i zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja. Z.M. i L.P. su optuženi za zloupotrebu poverenja. F. M. i B.N. su optuženi za prevaru i zloupotrebu službenog položaja, a I.S. za zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja.

K.P. je istovremeno optužen u jednom drugom krivičnom postupku, a Osnovni sud u Prištini ga je 28. juna 2017. osudio na ukupno 48 meseci zatvora, novčanu kaznu od €5.000 i zabranio mu da tri godine obavlja javne funkcije.

K.P. je oglašen krivim po tri od četiri tačke optužnice. K.P. je oglašen krivim po prvoj tački, za usvajanje nezakonitih sudskih odluka, i osuđen na kaznu zatvora od 18 meseci. Oglašen je krivim i po drugoj tački, za zloupotrebu službenog položaja i osuđen na kaznu zatvora od 24 meseca, pri čemu je sud ovo delo prekvalifikovao i u obzir uzeo povoljniji zakon po optuženog.

Bivši sudija K.P. je oglašen krivim i po trećoj tački optužnice, konkretno za pranje novca, i osuđen je na kaznu zatvora od 18 meseci i novčanu kaznu u iznosu od €5.000.

Sud je u međuvremenu K.P. oslobodio krivice za utaju poreza. Apelacioni sud je 14. decembra 2017. potvrdio kaznu zatvora izrečenu bivšem sudiji K.P.

Imovina pribavljena ovim krivičnim delima bila je vredna više od milion evra. Obuhvatala je stan u Klini, stan u Prištini, zemljište površine 308 m² (na kojem je izgrađena kuća) u Ulcinju u Crnoj Gori, nepokretnost (livadu) u Ulcinju površine 171 m², poslovni prostor u Klini, vozilo marke Audi A6, kao i finansijska sredstva od prodaje dva poslovna prostora. Imovina je trajno oduzeta od osuđenog.

Osnovni sud u Prištini je 4. februara 2019. oglasio bivšeg sudiju K.P. krivim za pranje novca i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i novčanu kaznu od €3.000.

Tu je presudu izrekao sudija N.K. pošto je utvrdio da je optuženi kriv jer je u periodu od 2004. do 2008. kupio raznu imovinu iako je bio svestan da taj novac predstavlja imovinsku korist pribavljenu krivičnim delom i kako bi sakrio poreklo tog novca.